

Locotenent-colonel (rtg) Ion TĂNASE

DUMNEZEU SE AFLĂ ÎN INIMA CELUI CARE CREDE ÎN EL

Mă numesc Ion Tănase și sunt născut pe 14 aprilie 1917, în comuna Marghia, județul Argeș. Mama mă hrănea încă de la sân când s-a aflat în comună că autoritățile române oferă pământ gratis în Dobrogea, recent redobândită după încheierea Războiului Balcanic și a Primului Război Mondial. Părinții mei și-au luat cei șapte copii, au încărcat ce au putut într-o căruță și au pornit în bejenie spre Dobrogea, hotărâți să-și construiască, cu ajutorul lui Dumnezeu, o viață nouă. Ajunși la Cotu Văii, județul Constanța, au cerut și li s-a dat pământul promis, pe care au construit mai întâi un bordei primitiv, apoi o casă cu toate acareturile. Satul avea case din piatră (materialul abundent al zonei) și întrunea, laolaltă, într-o armonie desăvârșită români, bulgari, turci, tătari. Aveam în sat biserica ortodoxă la care mergeam destul de des, iar turcii geamia lor.

Sunt ultimul copil din cei șapte pe care i-a dăruit Dumnezeu părinților mei. Am crescut în curtea casei ca mezin până în ziua în care mama a rămas văduvă. Tata era crescător de oi, bun gospodar și foarte respectat în sat. Totul până într-o zi când s-a abătut nenorocirea peste noi. Tata a plecat să vândă o turmă de oi în Cadrilaterul (românesc pe atunci), însoțit de un frate de-al lui. Au plecat și mama s-a pus pe așteptat. Treceau săptămânile și lunile și cei doi nu se mai întorceau. Într-o dimineață, când mama s-a dus să dea de mâncare la păsări, a găsit pe pragul casei unul din câinii turmei care venise tocmai din Cadrilater cu căciula plină de sânge a tatălui meu în dinți. Atunci mama a știut că a rămas singură pe lume cu șapte copii în bătătură. S-a plâns la postul de jandarmi, iar aceștia au deschis o anchetă ale cărei concluzii au fost că cei doi oieri au fost atacați și jefuiți de tâlharii turci ori bulgari care împânzeau pustietățile Cadrilaterului. Cei doi nu au fost găsiți niciodată sfârșind aruncați prin vreo râpă, iar oile au dispărut fără urmă. Întocmai nuvelei lui Sadoveanu „Baltagul”, câinele credincios a ajuns după luni de zile acasă, cu căciula însângărată în dinți, aducând astfel neagra veste că tata și unchiul meu au sfârșit măcelăriți. Mama n-a avut puterea Victoriei Lipan să plece după ucigași și să se răzbune, dar noi am ținut întotdeauna câini în curte, i-am îngrijit și respectat.

Cu șapte copii legați de fuste, mama a trebuit să facă ceva ca să nu murim de foame. Una dintre soluții a fost să mă dea argat la un vecin mai avut, impresionat de tragedia familiei. La nouă ani, după orele sporadice de școală pășteam vacile printre râpele din jurul satului cărora noi le spuneam „canarale”. Vara era chiar frumos pentru că stând cu un ochi pe vaci să nu se împrăstie, căutam cuiburi de păsări și de iepuri ori scotoceam prin găurile făcute în malurile de pământ. Numai Dumnezeu știe cum de nu ne-a mușcat vreun șarpe. Iarna însă, era groaznic. Fiind cel mai mic mai puneam pe mine

haine ale surorilor mele, dar încălțăminte am purtat mulți ani mai târziu. Când mergeam cu vitele pe canarale, desculț și înghețat, pândeam când urina o vacă și puneam picioarele sub jetul fierbinte ca să mi le dezmoțesc. De atunci am rămas cu o sete obsesivă de căldură, toată viața.

Aveam unsprezece ani când un consătean, care vedea cum ne zbatem în sărăcie, a venit la mama și a sfătuit-o să mă dea copil de trupă la Marina Militară. Era singura soluție să ies din sat și să trăiesc mult mai bine. Aș fi avut hainele mele, în sfârșit încălțăminte, și cel mai important, o gamelă de mâncare caldă de trei ori pe zi. Ca să nu mai vorbesc de șansa de a fi educat și de a învăța o meserie. Așadar, la 11 ani, țănoș ca un cocoș, defilam prin Baza Navală de la Constanța îmbrăcat în uniformă de marină și, în sfârșit, încălțat cu ghetetele mele.

Fiind pipiriu și mic de statură de felul meu, comandorul m-a repartizat la fanfara unității. Parcă mi-a citit gândurile; undeva în sufletul meu nu-mi doream să fiu erou, dar mi-ar fi plăcut să cânt la fanfară în onoarea adevăraților eroi. Și m-am pus pe învățat. Chinuiam de dimineață până seara trompeta, trombonul, fligornul și tuba. Cei câțiva colegi, copii de trupa ca și mine erau exasperați. Ca orice țăran care crede în steaua lui am avut ambiția să învăț să cânt și, mai târziu, să învăț notele, cu o încăpățănare neabătută. Pot să spun că la vioară (marea mea dragoste) am învățat aproape singur să cânt, „furând” tehnica de la cei mai mari ca mine. Sunt mândru și astăzi că am crescut printre marinari purtându-le uniforma și respectându-le tradițiile.

Crescusem deja, mă apropiam de 20 de ani, când am început să cânt în fanfara regimentului, la ceremoniile marinei; Ziua Marinei, Ziua Regelui, Boboteaza, manifestări ocazionate de prezența în Baza Navală a Regelui Carol al II-lea, a Prințului Nicolae, a Regelui Mihai, a unor delegații străine.

Fiind băieți isteți, câțiva copii de trupă, deveniți deja gradați au încropit un taraf neoficial cu care, cu acordul tacit al comandantului nostru mai însușeau câte o nunta sau un botez. M-au cooptat imediat pentru că devenisem aproape un virtuoz la mai multe instrumente.

Îmi amintesc că, prin 1937, înainte de rebeliunea legionară veneam de la o nuntă din Eforie, când unuia dintre noi i-a venit ideea să vizităm celebra tabără a legionarilor din stațiune. Eram cu toții curioși, povești despre Garda de Fier erau pe buzele tuturor. Am ieșit din stațiune și în fața ochilor ni s-a arătat o mare de corturi de culoarea verde specifică, în mijlocul cărora trona cortul alb al Căpitanului. Am vrut să plecăm, dar au apărut doua fete în uniforma Gărzii care ne-au invitat în tabără și ne-au tratat cu bomboane fondante. A fost prima oară în viața mea când am mâncat bomboane

fondante. În timp ce ne beam paharele cu sifon, a ieșit din cortul alb Corneliu Zelea Codreanu care a venit la noi și ne-a întrebat cine suntem și cu ce ocazie am ajuns în tabără. Unul dintre colegi, mai îndrăzneț, a spus că suntem marinari și ne-a mânat curiozitatea. Căpitanul a zâmbit, ne-a spus că putem sta cât vrem și s-a întors în cort. Deodată, legionarii aflați pe lângă corturi au început să cânte unul dintre imnurile Legiunii. Peste ani aveam să îl cântăm și noi cu fanfara Marinei, în 1940, când Garda de Fier ajunsese și în Parlament.

Îmi amintesc perfect cum, în 1940, când războiul pornise deja în Europa, la București legionarii încercau să pună mâna pe putere. Mai toată ziua aveau loc marșuri și procesiuni legionare pe marile bulevarde. Între timp, fusesem „vărsat” cum se spune, de la Divizionul de Marină de la Constanța, la Regimentul de Gardă din Capitală. Într-o zi, eu, împreună cu alți patru colegi la fel de tineri ca și mine am fost trimiși să ducem la reparat, pe o străduță de lângă cinematograful Scala, niște instrumente ale fanfarei: o toba mare, un fligorn, o tubă și doua trompete. Mergând pe bulevardul Magheru am auzit în spatele nostru pași cadențați. Pe mijlocul bulevardului trecea o coloană de legionari în uniformă. Ne-am oprit, bineînțeles, să câscăm gura cum făceau toți trecătorii din zonă. Comandantul ne-a văzut și ne-a obligat să ne aliniem în fața coloanei și să cântăm din instrumente, deși eram echipați în uniformă de armată. N-am reușit să scăpăm decât în apropierea Pieții Unirii, atunci când coloana de legionari s-a fragmentat. Peste câteva luni, la ordinul Mareșalului, legionarii au fost dezarmați și arestați. Nu pot să uit cât de impresionați am fost când am aflat de la ofițerii noștri că un locotenent trimis să negocieze predarea legionarilor barica dați la Președinția Consiliului de Miniștri, aflată în Piața Victoriei, a fost incendiat și a murit în chinuri. Atunci a ordonat Mareșalul să se deschidă focul. Până s-au liniștit lucrurile noi, Muzica Militară am fost consemnați în cazarmă.

În ajunul intrării României în război, m-am însurat cu Maria, o fată de 18 ani cu care mi-a făcut cunoștința fratele ei care era militar în termen la unitatea mea. Maria locuia în casa părintească de pe strada Stanei (numită atunci Enache), la numărul 9. Am pețit-o însoțit de un bun prieten cu care am mers la tatăl ei, Nicolae Rotaru, unul dintre cei mai respectați oameni din cartierul Mărtișor.

Socrul meu, era veteran din Războiul cel Mare și invalid de mâna stângă. Lucra la Regia de tutun și ținea acasă nevasta și pe cei patru copii dintre care soția mea era al doilea și singura fată. Când Părintele Mihai Tataram, ctitorul și primul preot al Bisericii Mărtișor a sosit în cartier, proaspăt absolvent de seminar, a mers din casă în casă și i-a întrebat pe capii de familie dacă vor o biserică, socrul meu împreună cu alți câțiva au mers din poartă în poartă și au strâns banii necesari. De aceea, la temelie Bisericii Mărtișor se află un înscris cu numele celor care au făcut parte din comitetul

ad-hoc, iar numele Nicolae Rotaru se află printre ei.

La câteva zile după nuntă, am fost concentrat pentru front și am plecat la Odesa. La scurt timp a sosit aici și soția mea. Am stat la Odesa aproape un an, până când trupele române s-au retras după catastrofa de la Cotul Donului. Îmi amintesc că am ajuns în oraș la 3-4 zile după ce a fost aruncat în aer comandamentul german. Atunci a fost măcel. Frumosul parc din Odesa era plin de mormintele ofițerilor și soldaților nemți striviți de clădirea prăbușită și sfâșiați de explozie. Mai târziu am aflat cum s-au desfășurat lucrurile; când trupele germane și române au ocupat orașul după eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord, nemții au ales clădirea cea mai impunătoare pentru a-și instala acolo comandamentul. Clădirea fusese sediul administrației sovietice și era foarte încăpătoare. Cum se face de obicei în aceste situații a urmat un control amănunțit al încăperilor pentru repartizarea ocupanților. Într-o cămăruță minusculă de la subsol, un soldat german a văzut un tablou al lui Stalin pe perete. În momentul în care l-a smuls din cui ca să îl calce în picioare, clădirea a explodat și toți ocupanții ei, o mulțime de ofițeri nemți și doi generali au sărit în aer.

Eram de ceva timp la Odesa și locuiam la etajul unei frumoase case din centru, doar eu și cu soția mea. La subsol se mutase stăpâna casei, o rusoaică văduvă de război cu cei doi copii măricei. Pentru că primeam rații de la regiment, iar noi eram doar doi, duceam mâncare caldă și vecinilor din subsol. Poate de aceea toată lumea din cartier ne saluta pe stradă și aveam un sentiment de siguranță permanent. Într-o noapte, totuși, am trăit o experiență surprinzătoare. Din camera noastră, ca să mergi la toaletă, trebuia să traversezi un hol și apoi sufrageria. În acea noapte, soția mea a vrut să meargă la toaletă. Când a deschis ușa sufrageriei a dat nas în nas cu peste 20 de tineri, băieți și fete care dezbăteau probleme arzătoare cu voce șoptită. Maria s-a întors în dormitor și m-a trezit din somn. Mi-am luat pistolul și ne-am întors în sufragerie. Nu mai era nimeni, parcă îi bătuse vântul. Cu siguranță era întrunirea unui grup de ilegaliști ruși care mizaseră pe

faptul că, Poliția Militară n-ar fi deranjat noaptea un militar român. Soția mea poate jura și astăzi că la întrunire participa și unul dintre copiii gazdei. N-am spus nimănui nimic, dar am observat după două-trei zile că întreg cartierul ne saluta zâmbind.

Odată cu retragerea armatelor română și germană de pe frontul sovietic, am fost imbarcați în trenuri și trimiși în țară. Soția mea plecase la București cu câteva zile înainte. Am fost vărsați la regimentul de infanterie de la Otopeni unde se aflau și trupe germane. Comandantul german primise ordin de la Berlin ca, în consecința întoarcerii armelor la 23 august 1944, să execute toți militarii români aflați în cazarmă și să arunce clădirile și armamentul în aer. Surprinzător, într-un proces de conștiința profund, colonelul neamț a preferat

Locotenent-colonelul (rtg) Ion Tănase

să-și tragă un glonte în cap, salvându-ne de la o moarte sigură. Nemții s-au încolonat și s-au îndreptat spre Transilvania pentru a trece în Ungaria, iar peste noi s-a abătut urgia rusească. Nefiind unitate combatantă noi, muzica regimentului am putut pleca acasă într-o scurtă permisie. Aici mă aștepta Maria, îngrijorată. Începuseră bombardamentele în București. La 4 aprilie 1944, aviația americană care nu ajunsese până la Ploiești să bombardeze câmpurile petroliere, ca să nu se întoarcă cu bombele acasă, le-a vărsat asupra Capitalei. Aflat la Gara de Nord, în drum spre casă, socrul meu a intrat în gura unui adăpost, cu gândul să aștepte terminarea alarmei. O bombă de mare calibru a explodat în apropiere și omul a fost omorât de suflul exploziei. A fost înmormântat la cimitirul de la Big-Berceni, după o slujbă săvârșită la Biserica Mărțișor, atunci încă îmbrăcată în schele.

Au plecat americanii și au venit rușii să bombardeze orașul și să se bată cu avioanele germane. Noaptea, și nemții și rușii bombardau cartierul pentru că în livada lui Arghezi era amplasată o baterie de artilerie antiaeriană. Când se dădea alarma, îi vedeam pe Arghezi și pe soția sa Paraschiva grăbindu-se către adăpostul care era amenajat în malul închisorii Văcărești și ducând cu ei, invariabil o cutie în care, probabil, aveau lucruri prețioase și documente.

Când erau bombardamente de noapte, rușii erau parcă și mai periculoși. După război am aflat că, în fundul străzii Stanei, în ultima casă pe stânga era un cuplu de tineri care nu prea ieșeau din curte. După război ni s-a spus ca erau spioni sovietici care semnalizau cu o lanternă puternică prin coșul de la soba. La scurtă vreme după întoarcerea armelor i-am văzut în uniformă sovietică. Veniseră probabil să-și recupereze stația de radio și alte marfaturi.

Au urmat vremuri tulburi care au durat câțiva ani după război; epurări în armată, dictatura proletariatului, marea seceta din 1947. A propoz, în 1947, la 21 octombrie, Maria mi-a dăruit primul copil, o fată, pe nume Ioana. Nu pot descrie bucuria mea și a celor din noua mea familie, Rotaru.

Cântam atunci la Ansamblul Armatei și asiguram buna dispoziție a noilor conducători; foștii ilegaliști, ofițeri români și ruși veniți de pe front și puși în funcții mari, activiști de partid de toate calibrele. Cu toții învățaseră foarte repede să bea, să mănânce și să se distreze întocmai celor care tocmai fuseseră debarcați. Au fost vremuri cumplite; se plăteau polițe, aveau loc răzbunări, ofițerul cu care vorbeai astăzi putea ajunge mâine, în baza unei delațiuni neverificate, în pușcărie. Eram doar subofițer, eram tânăr, fusesem în armată copil de trupă, nu am făcut politică niciodată, nimeni nu se împiedica de mine.

În 1950, pe 6 noiembrie s-a născut băiatul nostru, Nicolae. Curtea și strada Stanei vuiau de bucurie, iar eu jubilam; aveam și băiat și fată. Pe atunci salariile erau mici la armată, iar soția nu lucra. Ne mai „cârpeam” cu câte o nuntă sau botez. La Casa Armatei petrecerile se țineau lanț. Comuniștii sărbătoreau pe rupte. Îmi amintesc că, la o asemenea petrecere de Ziua Armatei, după ce am cântat o oră, am primit o pauză de masă într-un colț al Sălii de Marmură. Măncam și vorbeam. La un moment dat, în spatele nostru a apărut un general mic de statură, foarte tânăr și cu urechile clăpăuge care s-a apucat să ne toarne în pahare și să ne întrebe dacă suntem obosiți. După ce a plecat, am aflat că acela era generalul-maior în vârstă de 24 de ani Nicolae Ceaușescu, proaspăt întors de la Moscova și numit șeful D.S.P.A. (Direcția Superioară Politică a Armatei), deci șeful nostru cel mare.

Deși era pace și aveam un serviciu sigur, n-am dus-o prea strălucit. Aveam însă o soție care era stăpâna incontestabilă a casei, un acoperiș sigur, doi copii buni și toată dragostea familiei Rotaru în care intrasem în ziua căsătoriei.

A urmat apoi o perioadă inedită în cariera mea de instru-

mentist în Ansamblul Armatei. Câțiva ani la rând, Ansamblul nostru a făcut vizite culturale de prietenie în toate țările socialiste de atunci și, jur, eram primiți peste tot cu mare entuziasm. Astfel, conduși de celebrul colonel Dinu Stelian am dat concerte în Germania Democrată, Ungaria, Bulgaria, Polonia, Iugoslavia, la Moscova. Am ajuns până și în Mongolia. Cel mai mult m-a impresionat însă, turneul din China care a durat mai bine de o luna de zile. Am plecat cu trenul și, numai traversarea Siberiei și ocolirea lacului Baikal ne-au luat o săptămână. Turneul în China a fost un triumf.

La începutul anilor '60 am ieșit la pensie și am fost trecut în rezervă cu gradul de subofițer. Pentru că eram un bun violonist și puteam face față oricărei partituri, indiferent de genul muzical (simfonic, de estradă, popular), m-am înscris la A.R.I.A., instituția care se ocupa de turneele artiștilor în străinătate. Astfel am prins

un contract în Republica Democrată Germană, în orașul-stațiune Annaberg. Am cântat la teatrul muzical din localitate timp de 11 ani, iar soția mea m-a vizitat de multe ori. Paradoxal, deși Maria primise viza pentru R.D.G., copiilor mei nu li s-a aprobat venirea în vacanță în Germania Democrată. Când s-a prăpădit soacra mea, Maria a insistat să mă întorc acasă, deși copiii erau la casele lor și putea veni ea la mine.

Încet, încet, bătrânețea a început să-și spună cuvântul; scărbăiam și mă ocupam mai mult de piață și cumpărături. Apoi au început să se rărească și acestea. Neputința mi-a limitat mișcările din ce în ce mai mult, iar ieșirile din curtea casei aveau ca scop prezența duminicală la Biserica Mărțișor

Locotenent-colonelul (rtg) Ion Tănase, împreună cu soția sa Maria

din al cărui comitet am făcut parte mulți ani.

N-am fost niciodată un fanatic al religiei, dar am fost botezat și cununat ortodox, am respectat credința și m-am regăsit întotdeauna în ea.

Bătrân și neajutorat, am avut însă întotdeauna un sprijin la bătrânețe; copiii mei și nepoții și mulțumesc lui Dumnezeu că am putut să-mi strâng în brațe strănepoții.

Aceasta a fost, în linii mari, viața mea, viața unui creștin cu frica lui Dumnezeu care s-a luptat cu vremurile aproape 100 de ani.

Când m-am stins în propria mea casă, pe 18 iulie 2015, aveam 98 de ani și șase luni. Atât a vrut Dumnezeu să mă țină înainte să mă cheme la el.

Nu regret nimic din ceea ce am făcut în viață. Poate aș

fi făcut mai mult, poate am făcut prea mult, are cine să mă judece. Oricum n-am dorit să fac decât bine și cred că, în parte am reușit...

GOD IS IN THE HEART OF THE ONE WHO BELIEVES

The article presents the life of Ion Tănase who was born on April 14, 1917 and who died on July 18, 2015 and contains information regarding his military career. He had a beautiful and long life near his family, wife, children, nephews and great grandchildren.

Keywords: God, army, Odesa, Army's Ensemble, Mărtișor Church